

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 15. септембар 2011. године

Предмет бр. 55/08

Ђани ЦАКА

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 15. септембра 2011. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Пола ЛЕМЕНСА, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Након што је забележила повлачење г. Марека НОВИЦКОГ са заседања на случају у складу са правилом 12 Пословника,

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 9. децембра 2008. године и уписана је 10. децембра 2008. године.
2. Дана 5. маја 2009. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост и меритум жалбе. Дана 5. августа 2009. године, УНМИК је доставио свој одговор.

3. Дана 13. августа 2009. године, Комисија је послала УНМИК-ов одговор жалиоцу како би доставио своје примедбе. Жалилац је послао свој одговор 11. новембра 2009. године.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Према изјави коју је жалилац дао полицији УНМИК-а, 10. фебруара 2000. године (видети у наставку став 10), он је са женом (гђа Неримане Џака) и кћерком 3. фебруара 2000. године био у посети у стану код комшије и његове породице у северном делу Митровице. Непознате особе су око 22.00 часа покуцале на врата стана и рекле им да оду или ће бити убијени. Жалилац и сви у стану су то одбили, а непознате особе су почеле да пуцају. Лица у стану су тада узвратила ватром. Непознате особе су бациле најмање три гранате у стан. Док су прве две експлодирале не ранивши никога, трећа је како се чини експлодирала у просторији где су се крили жене и деца, наносећи тешке повреде гђи Џака и кћерци жалиоца, између осталих.
5. Затим је дошло до затишја у борби што је омогућило жалиоцу и осталима у стану да се побрину за рањене. Непознате особе су затим поново почеле да пуцају све док један од нападача није зауставио ватрени напад и наводно се идентификовао као полицајац из Србије. Он је наводно имао у руци српску полицијску идентификацију и наредио је жалиоцу и осталима да напусте стан или ће их спалити живе пошто је, у међувремену, поново почело пуцање. Жалилац је питао како могу да напусте стан када има доста повређених. Одговор је уследио да морају оставити рањене да умру али да ће непознати нападачи гарантовати безбедан пролаз онима који су способни да напусте стан. Особе у стану су одбиле да изађу.
6. У том тренутку пуцање се наставило. Жалилац тврди да је затражио помоћ од јединице француског КФОР-а која је била стационирана на отприлике 50-60 метара од стана. Међутим, они нису одговорили. У приближно 02.40 часова, 4. фебруара 2000. године, један број полицајаца УНМИК-а је стигао до стана и осигурао безбедност свима у стану.
7. Инцидент је био део ширег догађаја који се у то време одиграо у граду Митровица, чиме је усмрћено 13 косовских Албанаца из северног дела Митровице а многи су тешко рањени.
8. Дана 4. фебруара 2000. године, регионална истражна јединица (РИЈ) полиције УНМИК-а претражила је и документовала место злочина, прикупивши доказе и узевши изјаве сведока од комшија.
9. Дана 5. фебруара 2000. године, гђа Џака је преминула због повреда које је претрпела.
10. Дана 10. фебруара 2000. године, полиција УНМИК-а је узела изјаву од жалиоца. У тој изјави, он тврди да је лично препознао једног од нападача.
11. Дана 14. јула 2000. године и 8. августа 2000. године, РИЈ је поново испитала сведоке.

12. Дана 11. септембра 2000. године, Истраживачки институт за криминалистику и криминологију у Софији у Бугарској издао је балистички извештај у вези са инцидентима у Митровици од 2. до 3. фебруара 2000. године. Они су закључили да је за свако убиство коришћено другачије оружје.
13. Међународни јавни тужилац у Митровици је испитао случај. Он је 12. марта 2002. године „одбацио оптужницу“. Напоменуо је да оштећене стране могу само да спекулишу да су особе које су навели стварно биле укључене у вршење злочина. Он је образложио да је невољност једног од сведока да сведочи, заједно са недоследним сведочењем осталих сведока и недостатком форензичких доказа, довело до закључка да не постоји правна основа по којој би се покренула прелиминарна истрага. Жалилац је обавештена о тој одлуци.
14. Дана 8. априла 2002. године, жалилац и његов комшија су поднели захтев истражном судији Окружног суда у Митровици да настави истрагу против једног броја именованих лица. Они су тврдили да је одлука Међународног јавног тужиоца донета без да су узети у обзир прикупљени докази.
15. Из информација које је доставио Окружни суд чини се да је Међународни истражни судија закључио у августу 2000. године, на основу увида у полицијске извештаје и захтева повређених страна, да не постоји довољно доказа да се подржи довољно јака сумња против оптужених лица.
16. Захтев оштећених страна је затим поднет комисији Окружног суда састављеној од три међународне судије. Дана 3. августа 2002. године, комисија је делимично одобрила и делимично одбацила закључке истражног судије. Комисија је наложила да се истрага за кривично дело убиства и покушаја убиства спроведе против једног од оптужених лица, али се сложила да није потребно спровести никакву истрагу у погледу осталих оптужених због недостатка основа по коме би се наредила истрага против њих.
17. У складу са одлуком комисије, други истражни судија је спровео даљу истрагу против једног од оптужених, испитујући њега као и повређена лица и друге сведоке. Дана 21. фебруара 2003. године, истражни судија је закључила да је истрага завршена. Она се позвала на невољност једног од сведока да сведочи као и на одбијање оптужених да се појаве на суду. Истог датума је обавестила оштећене стране о овој одлуци и саопштила им је да имају могућност да поднесу приватну оптужницу у року од осам дана ако желе да покрену додатну оптужбу.
18. Дана 29. јануара 2004. године, канцеларија омбудсмана на Косову је објавила извештај о тој ствари закључујући да УНМИК није успео да спроведе одговарајућу истрагу у вези смрти гђе Џака и тешком рањавању кћерке жалиоца, чиме је дошло до повреде процедуралног аспекта члана 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП). Омбудсман је накнадно послао захтеве за додатне информације о акцији коју је предузео УНМИК у односу на раније препоруке. Из списка се не види да је УНМИК одговорио на та писма.

19. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. године и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које је поседовало Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.
20. Дана 2. фебруара 2011. године, локални медији су известили да је истрага о догађајима током фебруара 2000. године у Митровици тренутно у рукама тужилаца ЕУЛЕКС-а.

III. ЖАЛБА

21. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи убиство његове жене и тешку повреду нанету његовој кћерци.
22. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује на повреду права своје жене и кћерке на живот, загарантованог чланом 2 ЕКЉП, као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

23. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
24. Жалилац се жали, у суштини, на наводни пропуст власти да спроведу ваљану кривичну истрагу о убиству његове жене и тешкој повреди његове кћерке. Он наводи да полиција УНМИК-а, Канцеларија окружног тужиоца у Митровици и Међународни јавни тужилац нису успели да предузму одговарајуће мере за разрешење овог случаја. Он се посебно позива на сопствене изјаве и доказе и указује да постоје многи очевици за догађаје о којима је реч.
25. СПГС је одговорио да „одбацивање оптужнице“ од 12. марта 2002. године указује да је полиција УНМИК-а спровела „свеобухватну и чињеничну истрагу“ након наведених инцидената. СПГС тврди да док је полиција УНМИК-а била у могућности да набави изјаве сведока и да спроведе балистичке анализе и увиђаје на лицу места, није било довољно доступних информација за издавање налога за хапшење па чак ни за покретање кривичног поступка против било ког осумњиченог. СПГС наводи да је истрагом закључено да не постоји основа за сумњу против било ког одређеног лица, као што се то захтева чланом 157 Закона о кривичном поступку (ЗКП) Савезне Републике Југославије, која је у то време била на снази на Косову, за покретање истраге против било ког одређеног лица. СПГС закључује да се, и пре и после датума одбијања оптужнице од стране Међународног јавног тужиоца, не може рећи да је није било ефикасне истраге у односу на кршење људских права које траје све до данас.

26. Комисија напомиње да у време одговора СПГС није имао увид у то да се истрага о наведеним инцидентима наставила и после одбацивања оптужнице од стране Међународног јавног тужиоца. Комисија је касније сазнала да је 8. априла 2002. године жалилац поднео захтев истражном судији Окружног суда у Митровици у складу са чланом 60 ЗКП-а који даје право оштећеним странама да покрену гоњење у случају одбацивања оптужнице. Према члану 159 став 7 ЗКП-а, ако се истражни судија не сложи са захтевом за спровођење истраге, он онда мора да затражи од комисије судија да донесу одлуку о том питању. Комисија напомиње да је, након доношења одлуке комисије Окружног суда од 3. августа 2002. године, покренута истрага против једног од оптужених. Дана 21. фебруара 2003. године, након неколико истражних радњи, истражни судија је одлучио да затвори истрагу. Према члану 176 став 3 ЗКП-а, када истражни судија закључи да је истрага завршена, и ако није поднета приватна жалба у року од осам дана од стране оштећених страна као приватна оптужница, „сматра се да су се они повукли из оптужнице, а поступак се распушта решењем“.
27. Комисија напомиње да не постоји наговештај да је жалилац поднео приватну оптужницу у смислу члана 176 став 3 ЗКП-а. Комисија, стога, сматра да је кривични поступак у вези убиства и рањавања жене и кћерке жалиоца, што се тиче УНМИК-а, завршен 1. марта 2003. године, када је одлука истражног судије да закључи истрагу постала коначна.
28. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“.
29. Комисија сматра да је истрага о разматрању завршена 1. марта 2003. Стога, Комисија мора да закључи да жалба лежи ван оквира њене правне надлежности *ratione temporis*.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ НЕПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Пол ЛЕМЕНС
Председавајући